

Almanach

För Slott. Året
Efter Frälsarens ENIGMOSA Födelse
1776.

Ei GÖTHEBORGS Horizont.

Eller 57 grad. 42 min. Pol-högd, och 22 tids-
min. Meridian - skilnad Wäster om Upsala
Observatorium.

Efter Hans KONGL. Maj:ts Nådigste
stadgande, utgifwen

Af DETH Weten-skaps, Academic.

Månens
Förmörfelse
den 30
Julii.

Eemplar. säljes häftadt och sturit för 3 d. G:mt.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Fortsättning af Underrättelsen om Bi-skötsel.

Serr Kyrkoherden KLOTH, hwars Swar på Frågan om Bi-skötsel man här tils fölgt, har deruti warit alt för fårt, hwad Bi-kupors skattning angår, hvilken dock är en af de svarare och angelägnare delar af Bi-skötslen. Han häller ock före, at Kupor ej kunna med någon förmåna skattas på annat sätt, än genom slackning. Man wil dersöre i den delen följa Herr Commissario GULLANDERS råd och lärdomar, uti Des tryckta Swar på samma Fråga.

Hår förefaller först den frågan, hvilken tid är den tjenligaste til skattning? Somlige förrätta skattningen om Sommaren, i Julii Månad, andre åter påstå, at den ej bör ske förr än i September; men eiden kan ej i allmänhet wist förestiswas, utan bör aankomma på ortens beskaffenhet. Där mycken ljung växer, som nog seat blommor, kan det gå en at skatta sen, emedan Bien ännu sedan kunna af ljungen hämta sig något förråd til Wintren; men där om Höjden så eller iaga blommor finnas, är högst orådlige at alt för långe upskjuta skattningen. Hvar och en bör dersöre hafwa afseende på

på sin orts och drägtens beskaffenhet, och ej skatta förr, än båsta drägten någon tid warat, och ej så sent, at nästan all drägt är förbi. Bien draga som båst, då de honungs- rikaste blomster florera. Man kan åliest af Kupans tyngd märka, när hon är fullbygd, eller om det är Stock, när han fullsättes i bakre ändan, ty då lider det mot skattnings-tiden, det må vara Julius, Augustus eller September.

En Bi-skötare måste vid skattningen hafwa afseende på tiden, väderleken och Kupans förråd. Det går ej an at skatta alla Kupor lika, och taga så mycket från en fattig som från en rik. Vid hvar Kupa lagar man så, at hon har sitt Winterförråd i behåll, hålft om skattningen skef sent. Alla Kupor eller Stockar, som det året gifwit 2 eller 3 svärmor, böra lemnas oskattade. Det är ock försiktigat, at lemna några starka Kupor orubhade til nästa år, som kan bli fwa mindre fördelaktigt för Bi-skötslen. Båst är, at til skattning använda någon aston- eller morgon- stund, på det man ej må hindra dem i arbetet, som skef måst midt på dagen. Det händer undertiden, då Sommaren är lång och wacker, at en Kupa kan fåla två skattningar, men då måste den senare bli fwa sparsam.

Mu

Nu återstår att visa sättet, huru så väl Kupor
som Stockar böra stallas. Som ej alla Kupor åro
hvarannan lika, funna de ej heller på lika sätt stat-
tas. Skänka Kupor åro til Stattning de obequäm-
ligaste, dock låter det sig göra på 3 sätt, antingen
i det man ställtar Kupan, sådan som hon är, eller
at man twingar Bien på en annan Kupa, eller ock
gör en Kupa til en Colonie. Det första tilgår på
följande sätt: 1:0 Tänder man eld på hoprullade
Liane-flutar, Knöfle, eller ock på en pipa Tobak,
hwilken sista ej stadar Bien, om han är lindrig och
man ej röker för starkt. 2:0 Gör man et litet hål
på Kupans topp, et qvarter i diameter. 3:0 Blä-
ser man lindrigt rök genom denna öppning, at Wi-
sen, om han är däruppe, må draga sig ned: sedan
röktes något starkare för de öfriga Bien, som åro
envisare at förswara sitt bo. 4:0 När man med
rök nog neddrifvit Bien, kringskår man hela Kupan
med en skarp Knif så diupt ned, at man finner sig haf-
wa nog rum at affskräda takorna. 5:0 Den delen
man affskurit af Kupan, bryter man up och låter blis-
wa stående, utan at röra de där innanför befinteliga
takor. Man tager åfwen märke, huru den affskur-
na delen setat på Kupan. 6:0 Sedan man nu an-
dra gången drifvit Bien ned, hwilka imedertid
dra-

dragit sig up, skär man vid Kupans bakre del akt-
samtigen bårt takorna, och går sedan vidare mot
hennes framdel, och lemnar där allenast en ka-
ka orubbad, som har en motstående del uti den
affskurna toppen. Et annat är begynner man
vid framdelen och går på lika sätt emot bakdelen.
7:0 Lägger man den affskurna toppen, med de der-
ut orubbade skott, på Kupan igen, och ståler den
så, at samma kaka, som var lemnad orubbad
i Kupans nedre del, passar ihop med den delen,
som hörde henne til innan hon affskars. Toppen
smetas sedan til med lera, blandad med ko-gödsel.
Til den öfversta öppningen göres en trå-swecka eller
plugg, som väl täpper, så at ingen våtka må
kunna tränga sig imellan. Bien draga sig sedan up
och fullsölia sin byggnad. Sådan Stattning bør-
ste i så god tid, at Bien ånnu hafwa drågt.

Man kan ock företräda Stattningen på annat
sätt, då man 1:0 gör en liten öppning på Kupan,
3 eller 4 tum i diameter. 2:0 Genom den in-
blåser rök. 3:0 Utstår et syrkantigt stycke på
någon sida af Kupan, halftannat qvarter i dia-
meter, det man lägger affsides. 4:0 Åter med
rök drifwer Bien ifrån denna öppning, och så stat-
tar ester behag. 5:0 När det sedt, impasas

och tillsmetas sycket, och göres plugg til lilla öppningen. Bågge dessa sätten åro ofta med framgång och fördel försökte.

Bättre är dock, at drifwa Bien in i en annan Kupa, vå följande sätt: Man har en Kupa tilsreds, som har qvarlemanade skott efter en utgången ung swärm. Den som har något antal af Kupor, får altid några senswärmor, som åro så små, at de ej åro wärde at föda, och föledes gånt. Man står et litet hål på den Kupans topp, som skal skattas, drifwer Bien ned med rökande, och sedan lägger med en stark knif så mycket af Kupan, at öppningen någorlunda swarar emot den toma Kupans midd. Derefter drifwas Bien längre ned, och man skattar efter hand, tils det mästa är hårttaget af den nedra delen. Den toma Kupan sättes omfider öfver den skattade delen, smetas fast och betäckes med matta, så draga sig Bien up och fullfölja byggnaden uti den toma Kupan. Alt det man nu tagit i Kupans nedre del, tillska med toppen, blir egarens winst. Når nu Bien, efter 8 dagars tid, för alftware byggga i den öfversatta Kupan, hvilket kan höras af deras warliga smattrande, så stiler man den öfversatta Kupan ifrån det nedra sycket, tager sy-

sycket bårt, och fastmetar den nya Kupan vid bottnen. Når Bien hunnit aldeles draga sig ifrån det hårttagna sycket, har man åfwen den deruti besintliga leming til sin winning. Denna skattning bör ock förrättas i så god tid, at Bien hinna förse sig med Winter-föda.

Man kan åfwen, i stället för Skänka Kupor, låta göra sig de så fallade TRIEWALDS Åskar, för att flytta Bien uti. Man har en sådan Åsk tilsreds, hwars öfre botten swarar emot Kupans öppning, och på hwars bågge hälften åro de af TRIEWALD beskrifne skott-bräden. Når man på Åskens öpnat det öfra skott-brädet, lyfter man Kupan ifrån sin botten och sätter henne på Åskens, tager bårt Kupans botten och sätter Åskens med Kupan dit i stället. Kupan smetas fast vid Åskens, och man tilsmetar åfwen Kupans fluster eller öppning, där Bien haft sin utgång, då de nöddgas taga sin väg genom flustret på Åskens. Når man då märker, at Bien hafwa fullbyxt Åskens, sätter man än en Åsk under den förra, sedan man dragit det nedersta skott-brädet ut på Kupans Åsk, och passat bågge Åskarnas öppningar mot hvarandra. Når man nu finner, at Bien fullbygt bågge Åskarna, drifwas de genom röd utur Kupan ned

ned i Åskarna, på det sättet, at man får öppning på Kupans topp och fortfar, efter som redan beskrifvit är, tils man skattat bårt hela Kupan, då skott-brådet skjutes för den öfversta Åskens hål, och man i stället för en Skänsk Kupa, fått twänne Åskar, som göra god början til en fullkomlig Colonie. Kupan blef nu för denna gången min vinst, och så snart den tredje Åskan blir fullsatt, skattas den förstig bårt. Man kan aldrig, utan i ganska goda och varma Somrar, och så framt icke den starkaste drägt wankas, förrätta detta på en enda Sommar, utan merändels gå twå Somrar förbi. Så snart Kupan gifvit sina schwärmar ifrån sig, sättes den första Åskan under. Följande Sommar, då halfta Julius år förbi, sättes den andra Åskan under och Kupan skattas. Man kan ock bårtskatta Kupan samma dag, då den andra Åskan är undersatt, på det Bien icke vidare må bygga i Kupan, utan endast i Åskarne.

Somliga tycka ej om dessa Colonier, utan mer om de af Herr Kyrkoherden LINNÆUS påfundna; Men om de blifwa skattade den tiden de efter sin storlek böra, åro de åsven så goda som Herr LINNÆI, utom den omständigheten, at

de åro af trå, och följsakteligen hålla sig mera fuktiga. Men denna olägenhet kan ock förekommas derigenom, at man gör Åskarna af Lindbräder. Skattningen med en hel Åsks fräntacande bör aldrig ske förr, än alle tre Åskarne åro fullbygde, och bör förrättas så tidigt, at Bien, i fall skattningen warit för sträng, må hafta tid att ersätta sin förlust i de lemnade Åskarna.

At af en Skänsk Kupa göra en LINNÆI Colonie, går ock an. Om Kupan är smal, förrättas det sålunda: 1:o Göras fransar, som swara mot Kupans öppning. 2:o Sättes först en och sedan en annan frans under Kupan, tils man har twänne fulldragta fransar. 3:o Nåssia år, då Bien gjort hålsten af sin samling, förrättas skattningen sålunda: 1:o Mäter man fransarnas omkrets med et band, tager samma målt på Kupan och sätter märke, där mätet war taget. 2:o Skär man en liten öppning på Kupans topp, och derigenom med röf neddrifwer Bien. 3:o Kringståres Kupan med en hwas Knif, där mätet war utmärkt: det affskurna stycket brytes up och sättes affides. 4:o Drifwas Bien med röf ned i fransarna, hela den nedra Kupans del skattas bårt, det afbrutna locket lägges öfwer fransarna och tilsimetas, samt hålet i toppen tiltäppes med en plugg. Då har man en Colonie.

Ar

År Kupan wid, görcas fransarne något widare än de vanlige. Utom de förs- pinnar, som åro i fransarna, läggas två flata och starka pinnar ofwan på öfwersta fransen, så långa, et de räcka utom Kupans widd, och at Kupan, som är för wid, må stödja sig på pinnarna. Kupan brytes sedan ifrån sin botten, lyftes up, och fransen med pinnarna sättes under Kupan. När nu Bien met astonen begifwa sig ned ifrån öppningen, som är imellan Kupan och fransen, slår man en rimfa grost blaggarn omkring öppningen, fasthåstar henne väl, och sedan smetar henne öfver alt med ler och ko-dynga. När nu den fransen är fullbygd, sättes en annen under, och så widare.

(Fortsättning här af, nästa år.)

Uti Almanachorna til Stockholms och Lunds horizonter för innewarande år, åro de Täflings- Åmnen införde, för hwilka Rongl. Wetenskaps Academien utlofswat Belöningar de följande 5 åren, af den Fond, som Directeuren af Ost-Indiska Compagniet och Commedeuren af R. Wasa- Orden, Herr NICL. SAHL- GREN, disponerat til Landtbruks upmuntrande.

Pås